

Posel

Židovské obce v Teplicích

שליח

Ročník 9 | číslo 3
Tišri 5776
Září 2015

2015

קהילה יהודית

Shana Tova Umetuka

Sloupek

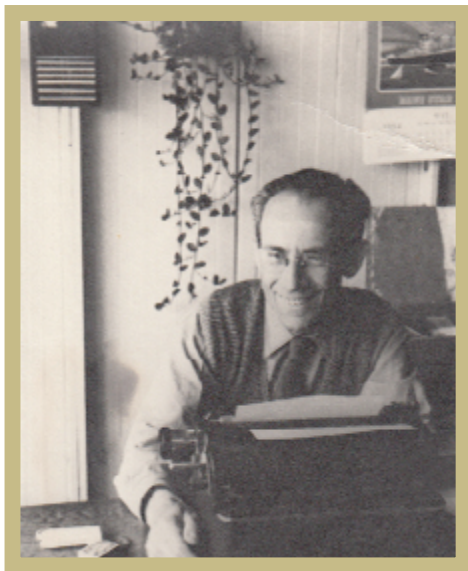
Troubení na Šofar nám připomnělo uzavřenou smlouvu mezi Bohem a Izraelem na hoře Sinaj a toto troubení mělo všechny probudit z mravní malátnosti.

Současný svět je rozpolcený - nejednotný. Lidé přicházející do Evropy z jiných končin světa u nás hledají pomoc a velmi často přicházejí z ne zcela čistými myšlenkami. Jejich nestandardní chování neodpovídá tradičním hodnotám, na které jsme ve staré Evropě zvyklí a jsme z toho všeho rozčarováni. Věřím, že politici kteří mají ve svých rukách osud tohoto světa, udělají vše pro to, aby rok 5776 přinesl všem lidem dobré vůle mnoho radosti, štěstí a spokojenost.

Chování každého člověka bylo váženo na vahách a jeho osud byl zapsán a zapečetěn v Knize života. Toto je osud celého světa.
Šana Tova U- Metuka 5776

MILI

Posel Židovské obce Teplice

Eduard Arnstein, rodák z Votic, vystudoval ve Vídni a stal se lékařem. Oženil se s Pavlínou Krautnerovou z Třebechovic, dcerou majitele továrny na zpracování kůží. Na přelomu 19. a 20. století žila rodina v Českých Budějovicích, kde také poměrně rychle po sobě přišly na svět čtyři děti. Krátce po narození nejmladšího syna, roku 1906, odcházejí Arnsteinovi do Teplic, kde žili v domě č. 5 v dnešní Chelčického ulici, kde MUDr. Arnstein provozoval soukromou praxi jako ženský lékař. Jak vyplývá z rodinné korespondence, v rodině se hovořilo česky a všichni byli židovského (israelitského) náboženského vyznání. V období 1. republiky děti Arnsteinových dospěly a zařídily si vlastní existenci. Nástup nacistů k moci v Německu, ohrožení Československa, odtržení pohraničí po mnichovské dohodě a okupace zbytku českých zemí se všemi důsledky rodinu naprosto rozvrátily.

MUDr. Eduard Arnstein (nar. 14. 7. 1866) - sloužil v rakousko-uherské armádě, po záboru pohraničí odešel s částí rodiny do Prahy, kde žili na několika místech, naposledy v Podskalské ulici 4, dne 12. 2. 1942 byl deportován do Terezína transportem X, zde o několik měsíců později zahynul (25. 6. 1942)

Pavlína (Pavla) Arnsteinová, roz. Krautnerová (nar. 14. 10. 1877) - po záboru pohraničí odešla s manželem do Prahy, dne 12. 2. 1942 byla spolu s manželem deportována do Terezína, dne 15. 10. 1942 z Terezína do Treblinky transportem B, zde zřejmě zahynula

Anna Arnsteinová, provdaná Propperová (nar. 2. 2. 1899) - provdána za Leopolda Proppera, majitele obchodu s látkami v Krupské ulici, který zemřel ještě před válkou, po záboru pohraničí odešla s rodiči do Prahy, dne 12. 2. 1942 byla spolu s rodiči deportována transportem X do Terezína a 25. 4. 1942 z Terezína transportem An do Varšavy; zahynula neznámo kde (snad ve varšavském ghettu nebo v Treblince, která byla „spádovým“ vyhlazovacím táborem pro Varšavu); měla 2 syny: Hanse Proppera, který odešel do Palestiny (dnes Izrael), kde žije dodnes a stále hovoří česky a Josefa Proppera, který odjel v rámci záchranné akce do Norska, válku přežil a později žil a zemřel ve Švédsku

Milý Pepíčku! (dopis ze dne 30. 11. 1939, Eduard Arnstein píše svému unukovi Josefu Propperovi)

Dopis, jenž jsme dnes od Tebe dostali, nás příliš potěšil a zajímal. Nemůžeme se dosti diviti, co jsi vše prožil během jednoho dne v Oslu a jeho okolí. I ledovce jsi viděl, které jsem nejprve poznal ve věku 25-ti let, sobí maso jsme my všichni nejídeli ještě nikdy. Skoro jsme Ti záviděli to velké množství pochoutek, které Ti poskytl dáma, která Vás hochy vzala sebou do Osla. Ty jsi nám to všechno tak hezky podrobně vypravoval, že jsem to skoro s tebou prožili. Zvláště maminka je šťastná, že jsi přišel do tak dobrých, milostivých rukou, že všichni jsou k Tobě tak ochotní a laskavi. Máme přání, aby také Honzík se měl v Palestině podobně dobře. V Pondělí zde (27. XI.) odjel a dnes již odjel z Terstu, kam dle telegramu šťastně přijel. Bude as 5 - 6 dní plovat na moři. Litoval bych, kdyby mu mořská nemoc zkazila krásnou jízdu v jadranském a středoemním moři.

Přesto, že jsem se s Tvým dopisem velmi těšil, musím Tě přece upozornit, že Tvoje dopisy ukazují chyby, které bys zde v Praze a ve škole jistě nedělal. Před Tvým odjezdem jsi byl v měšťanské škole a rozeznal jsi dobře, jaké koncovky vyžaduje ženský, mužský nebo střední rod. Ty bys nebyl zde ve škole napsal: „slečny, kteří“ nebo „z mého kufří, jsem si vytáhl čistý prádlo“. To jsou chyby, kterým se můžeš vyhýbat, když si dopis ještě jednou přečteš. U malého chlapce by to tolik nevadilo. Ale Ty jsi již tak daleko, že bys mohl navštívit střední školu, gymnasium nebo reálku. A pak bys neměl tak psát. Hleď, abys nezapomněl češtinu ani němčinu. Zvlášť v češtině musíš ukázat, že znáš alespoň jeden jazyk důkladně. Budu Ti posílat každý týden „Mladého hlasatele“. Čti v něm pozorně, pomalu a zvláště německo-český slovník, který se v něm nachází. Norská řeč je, jak myslím, podobná německému jazyku. Bude Vám, kteří umíte a mluvíte německy, snadněji než ostatním dětem.

Píšeš ale celkem čitelněji než dříve. Dopíš nám zase brzy, budu mít radost z tvého dopisu také, když v něm bude několik chyb. Hlavně, že nám všechno tak hezky a podrobně budeš vypravovat jako dosud. Maminka, babička a všichni ostatní pozdravují a líbají

Tvůj Tě milující děda Eduard

Valli Arnsteinová, provdaná Hellerová (1900 - 1999) - absolventka školy pro ženská povolání, provdána za Roberta Hellera, majitele továrny na čištění perí z Chomutova; její rodina stihla ještě před válkou odejít do Palestiny (dnes Izrael), kde žila až do svých 99 let; dvě z jejích tří dětí, Amos a David, žijí dodnes

Gustav Arnstein (nar. 1. 12. 1901) - vystudoval obchodní školu, pracoval jako úředník, po záboru pohraničí odešel se svou rodinou i svými rodiči do Prahy; po vzniku protektorátu se opakovaně pokoušel o legální vystěhování, např. do USA nebo do Číny (Šanghaj), ale neúspěšně; společně s manželkou Annelies (Annou) Arnsteinovou, roz. Hellerová (nar. 8. 7. 1908, dcera majitele továrny na prádlo), dcerou Františkou Arnsteinovou (nar. 26. 5. 1933) a rodiči byl deportován 26. 10. 1941 jedním z prvních transportů do ghetta v Lodži, kde všichni zahynuli neznámo kde (možná v ghettu v Lodži nebo v některém z vyhlazovacích táborů, nejbližší bylo Chelmno)

Postavení uprchlíků z pohraničí ve zbytkovém Česko-Slovensku nebylo jednoduché. Gustavova rodina se nejprve provizorně usadila v Roudnici nad Labem. Aby nebyli vráceni zpět na Němci zabrané území, museli dokazovat, že mají dostatek prostředků a že nehodlají v místě zůstat. Posléze se odstěhovali do Prahy za Gustavovými rodiči, kterým se tam mezitím podařilo dostat. Gustav Arnstein byl již tehdy odhodlán zachránit sebe, manželku a dceru útekem do Spojených států amerických. Po přistěhování do Prahy měl Gustav nadále s povolením k pobytu problémy. Po okupaci zbytku českých zemí zintenzivnil snahu odejít do USA. Plán na odchod do Ameriky zkrachoval. Koncem léta 1940 podnikl Gustav poslední zoufalý pokus o únik z nacistické říše. Cílem tehdy měla být Šanghaj v Číně. Bohužel i tato snaha byla marná. V následujícím roce nastoupila celá Gustavova rodina do jednoho z prvních židovských transportů z Prahy. Nikdo nepřežil.

Ludvík Arnstein (nar. 1905) - vystudoval obchodní školu a pracoval jako úředník; válku přežil, neboť jeho manželka byla dle norimberských zákonů árijka, po válce žil v Praze; jeho jediná dcera zde žije dodnes

Mgr. Viktor Keller, kurátor historických sbírek Regionálního muzea v Teplicích, p.o.

Eli Leskly (vlastním jménem Erich Lichtblau)

16. 6. 1911 Hrušov (dnes část Ostravy) - 2. 10. 2004 Tel Aviv Izrael

Erich Lichtblau se v meziválečném Československu vyučil aranžérem a na počátku 2. světové války působil v Písku. V roce 1942 byl i s manželkou Elsou deportován do terezínského ghetta, které kromě toho, že bylo hlavním vězením pro středoevropské Židy, bylo používáno ke klamání světa o tom, že se Židy dobře zacházeno. (Nacistické zde natočili propagandistický film, idealizující zdejší nehostinné poměry, nebo také dovolili návštěvu komise Mezinárodního výboru Červeného kříže). Erich Lichtblau jako vězeň a zaměstnanec technického oddělení s relativní svobodou pohybu měl jedinečnou možnost sledovat každodenní život v ghettu, a své postřehy přenášel na papír. V letech 1942 - 1945 tak vytvořil obrazový deník života v ghettu. Nedlouho před osvobozením se v obavě před razií pokusil své dílo rozstříhat a zničit, ale jeho manželce se některé fragmenty podařilo zachránit a po válce společně rekonstruovat. Tak se dochoval soubor drobných uměleckých děl, který je dnes majetkem Památníku holocaustu v Los Angeles (USA) a je znám pod názvem Terezínský deník či Deník holocaustu. Obrázky Ericha Lichtblaua se liší od „typických“ uměleckých děl z období holocaustu. Jeho práce zachycují paradoxy ghetta Terezín s ironií. Vystihují zoufalství vězněného člověka, ale místo ostnatých drátů, pruhovaných uniforem a smrti, zobrazují každodenní život v Terezíně groteskou a karikaturou. Erich Lichtblau ve svých dílech přesvědčivě znázorňuje nacistickou nenávist vůči Židům výtvarnými postupy, které používal pro „normální“ komerční reklamu ve své předválečné praxi. V roce 1946 se Erich Lichtblau přestěhoval do Teplic, kde žil v činžovním domě v šanovské Foersterově ulici. Jeho snahou bylo vytvářet aranžmá výloh jako svérázný druh obrazu, v němž vystavované zboží sice zaujímal centrální postavení, bylo však součástí širšího výtvarného celku. Proto působí dodnes svěžím a nápaditým dojmem. V roce 1949 odešel společně s manželkou do nově vzniklého státu Izrael, kde si své původní jméno změnil na Eli Leskly a pokračoval v malbě akvarelů.

Mgr. Viktor Keller, kurátor historických sbírek Regionálního muzea v Teplicích, p.o.

Eli Leskly

Tři králové v ghettu: Pekař, kuchař a cukrář připravují pečivo pro německé důstojníky. Všimněte si, že i kuchaři a pekaři museli mít žlutou židovskou hvězdu přišitou na oblečení. S výjimkou dánských Židů bylo neustálé nošení hvězdy na oděvech povinné pro všechny odsouzené. Uprostřed hladovějících zástupů byli ti, kteří zpracovávali potraviny, vnímáni jako skuteční aristokraté.

Zaměstnanci JEPY

Výlohy obchodního domu JEPY v Krupské ulici v Teplicích

Z historie Makabi v Teplicích

Pokud budeme hovořit o činnosti Tělovýchovné a sportovní jednoty Makabi v Teplicích musíme uvést, že půjde o období první Československé republiky, kdy se toto město oficiálně nazývalo Teplice-Šanov, dříve Teplitz-Schönau. Tento název dostalo město v roce 1895 spojením měst Teplice a Šanova, čím se počet obyvatel zvýšil na 12 tisíc. Většina obyvatel města měla německou národnost, výrazně menší skupinu představovalo obyvatelstvo české národnosti a nejméně početnou byla skupina obyvatel židovského původu. V tom čase-to představovalo 2 497 obyvatel. Tento počet znamenal, že se jednalo o druhou nejpočetnější židovskou komunitu v Čechách. Připomeňme si i to, že první tělovýchovná organizace pod názvem Deutsche Turnverein Teplitz byla v městě založená v roce 1881 a že mezi členy tohoto spolku byli i Židé. Neméně je zajímavá informace, že nejvyšším funkcionářem tohoto německého tělocvičného spolku byl A. Perutz člen Židovské náboženské obce v Teplicích. První česká tělovýchovná organizace Sokol byla v Teplicích založená v roce 1894. V případě sportovní organizace byl jako první v roce 1903 založen Tplitzer FK. Obsahem činnosti, jak napovídá název klubu, byl fotbal a sdružoval sportovce bez rozdílu národnosti. Až po vzniku Československa se sportovci v Teplicích začali národnostně diferencovat.

Teplická židovská obec v tomto období měla pestrou strukturu, když v ní vedle sebe fungovaly tři skupiny: tradiční, sionistická a ortodoxní. Jednotná nebyla ani z pohledu národnostního. Ještě v roce 1934 si na stránkách Židovských listů můžeme přečíst následující kritiku: „na severu Čech plní Židé turnerské tělocvičny--ač nutno přiznat, že i turnerským jednotám není nyní židovská mládež zdaleka tak vydatnou pomocí jako dřív.“ Ani německé sportovní kluby na severu nezavíraly po vzniku Československa sportovcům židovského původu svoje dveře. Ukázkovým příkladem může být případ teplického rodáka P. Mährera, který začínal v DSK Teplitz-Schönau. V roce 1923 přestoupil do pražského DFC. V roce 1924 byl tento talentovaný fotbalista nominován do československého družstva na olympijské hry. Situace se v této oblasti začala radikálně měnit po nástupu nacistů v sousedním Německu k moci v roce 1933.

Pořme, ale na začátek našeho krátkého historického exkurzu činnosti teplické Makabi. Z informace, kterou v roce 1929 publikoval časopis Hagibor se můžeme dozvědět, že Jüdischer Turnverein und Sport Makabi Teplitz-Schönau-Židovská tělovýchovná a sportovní jednotna Makabi Teplice-Šanov byla založená v roce 1919. Oficiálně začala místní Makabi svoji činnost až po schválení stanov v listopadu roku 1920. První spolkový výbor měl složení: F. Reichmann, F. Flusser, K. Ungerleider, B. Ungerleider a K. Alter. Spočátku měla jednotna jen tělocvičný odbor, který vedli S. Kohn a F. Brada. Odbor nacvičoval v tělocvičném místní školy sestavy, které předváděl na akademiích a veřejných vystoupeních. Na veřejnosti se jednotna poprvé představila v roce 1921 na tělovýchovné slavnosti v Karlových Varech, která se uskutečnila při příležitosti XII. Sionistického kongresu. Dalším neméně významným bylo vystoupení na I. celostátním sletu Makabi, který se uskutečnil ve dnech 3. -5. července 1921 v Brně. Tělocvičný odbor teplické jednoty nevynechal ani II. celostátní slet Makabi, který se uskutečnil 28-30. června 1929 v Moravské Ostravě a III. celostátní slet Makabi, který se uskutečnil 3. -6. června 1937 v Žilině. Činnost v tělocvičném odboru, který se dělil na mužské, ženské a dětské oddělení vedlo podle zveřejněné statistiky v roce 1936 celkem osm vyškolených cvičitelů. V roce 1925 byl v rámci jednoty založen tenisový odbor. V krátkém čase si tenisté vybudovali sportovní areál, který měl dva tenisové kurty a klubovou budovu. Odbor byl členem Severočeské župy Lawn-tenisové asociace, kde startoval v župním mistrovství. Tenisté teplického Makabi byli častými sparringpartnery tenistům z Židovského sportovního klubu Hagibor Praha, jak se uvádí stejnojmenné periodikum tohoto klubu. V krátkém časovém sledu byly založené další sportovní odbory: lehké atletiky a zimních sportů, v kterém dominovalo lyžování. Uvedené změny našly svoji odezvu i v početnosti členské základny. V roce 1929 jednotna vykazovala 111 řádných členů a 73 dětí ve věku od 4 do 14 let. Dobré materiální podmínky byly vytvořené i pro lehké atlety vybudováním stadionu. Nezapomnělo se ani na turisty a lyžaře. Začátkem roku 1932 si jednotna koupila pozemek na Klínovci v nadmořské výšce 1033 m. Zde podle projektu O. Löbla začala stavět turistickou chatu s kapacitou 20 lůžek. Slavnostně byla chata otevřena dne 29. května 1932 za účasti významných sportovních funkcionářů: předsedy Světové svazu Makabi H. Leverera, předsedy československého Makabi A. Herzoga a dalších osobností společenského života mezi kterými byli A. Goldstein a E. Margolius. Teplice se tak staly centrem České župy Židovského svazu zimních sportů-ŽSZS. Ten byl ustanoven dne 27. září 1931. V technické komisi ŽSZS pracoval z teplické jednoty František Brada. Tento funkcionář jednoty se v roce 1934 stal předsedou Severočeské župy Makabi, kam byla po přijetí župní organizace jednotna zařazena. František Brada byl od roku 1934 dopisujícím a později společně s E. Kusinerem i řádným členem vedení československého svazu Makabi. V roce 1934 byla jednotna pověřena organizací prvních svazových lyžařských mistrovství. Z důvodu opožděného zaslání přihlášek z pražského ústředí byla na závodech slabá účast a proto se jako svazové mistrovství dodatečně anulovalo. V následujícím období se tu pravidelně organizovalo župní mistrovství v lyžování a v létě v lehké atletice a gymnastice. Celkový vítěz "Horské slavnosti" jak se župní slet nazýval se stal držitelem poháru Roberta Neuschla. Pro mládež se na klínovecké chatě organizovaly zimní kurzy a letní pobyty. V roce 1936 byl v rámci jednoty založen Makabi Hatzair který vedl H. Zenter. Na organizačním postupu jednoty měly významný podíl přední funkcionáři jednoty. Do této kategorie mimo už uvedených patřili: E. Lustig, G. Fusch, J. Seidler, K. Zenter a E. Kusiner. Poslední informací, kterou o teplické jednotě přinesly Židovské správy je z roku 1937, kdy byl na valné hromadě zvolený nový výbor jednoty ve složení: předseda G. Lederer, místopředseda F. Brada, náčelník J. Klauiber, jednatel E. Stein a pokladník K. Frankl. V následujícím roce byla přijata Mnichovská dohoda v důsledku, které Československo odstoupilo Německu rozsáhlá území, do kterých patřili i Teplice. Pro Makabi to znamenalo ukončení činnosti.

Při hodnocení činnosti Makabi v Teplicích je potřebné objektivně uvést, že v sportovní oblasti nedosahovali její členové výkonnostní úroveň sportovců z jiných jednot. Proto teplické sportovce nenajdeme v reprezentačních družstvech československého Makabi a ani mezi svazovými mistry. Jedinou výjimku představují: gymnastka Ella Bobková, která na I. letní Makabiádě v roce 1932 vyhrála gymnastický 7-boj a měla rozhodující podíl na vítězství našeho ženského družstva a gymnasta Arje Kalb, který se na III. celostátním sletu Makabi v Žilině stal svazovým mistrem v gymnastickém dvanáctiboji. Na druhé straně je potřeba vyzdvihnout spolupráci teplické jednoty s německými jednotami Makabi, které v nelehkém období zvala na svoje aktivity.

Peter Bučka

1

2

3

4

1. Chata
2. Tenisový odbor
3. Tělocvičný odbor
4. Odbor zimních sportů

Jana Urbanová

se narodila v Oseku u Duchova v rodině českého židovského lékaře MUDr. Josefa Kláčera. Po přijetí mnichovské dohody a protižidovských opatření odjíždí rodina posledním vlakem do Prahy a zanechává ve městě podstatnou část majetku. Otec začal pracovat jako lékař v Mníšku pod Brdy, i zde se však postupně začal uplatňovat protižidovský zákon o čistotě arijské rasy. Na základě udání na Štědrý den v roce 1941 si pro MUDr. Josefa Kláčera přišlo gestapo. Rodina musela opustit Mníšek a hlásit se na Židovské obci v Praze. Byl jim přidělen jeden pokoj v bytě činžovního domu v Havlíčkově (nynější Legeťerově) ulici a MUDr. Kláček byl nasazen jako dělník u stěhovací firmy Treuhandstelle, která zajišťovala svoz majetku z bytů židovských rodin, které odešly do transportu. Pobyt v Havlíčkově ulici byl velice traumatizující. V každém pokoji velkého bytu bydlela jedna židovská rodina, kuchyně byla společná. Řada rodin zde bydlela po dobu, než dostala povolání do transportu a byla další židovskou rodinou vystřídána. Pro všechny rodiny to byl vlastně průchozí byt před nástupem do koncentračního tábora. V Lublaňské ulici, nedaleko těchto židovských bytů, byl zřízen pro židy špitál, kam se posléze dostal i Janin otec jako sanitář. Tato nemocnice často sloužila jako přechodný úkryt těm, kteří měli odejít do transportu. Zde se MUDr. Kláček seznámil i s osobnostmi jako byl malíř a karikaturista F. Bidlo nebo překladatel E.A. Saudek. Krátkou dobu se tam ukrývaly i děti ze židovského sirotčince. Bohužel nikomu se nepodařilo transportu uniknout. Na konci roku 1944 dostal předvolání k odjezdu i MUDr. Kláček a jeho dvě děti. Předvolání se netýkalo manželky, která neměla židovský původ. Jana s otcem nastoupila do sběrného tábora Hagibor

a odtud byla deportována do Terezína. Zde byla ve společnosti známých uměleckých osobností, jako byl Robert Brock, Váva Schönová nebo Hanuš Thein, který se stal po návratu z Terezína celoživotním přítelem Kláčerovy rodiny. Její matka se pokusila zachránit mladšího Janina bratra před transportem útekem. Za pomoci přátel se ukrývala v chatové osadě u Bratřínova. Tento úkryt však byl neopatrností prozrazen a Janina maminka s dítětem jej musela opustit. Díky železničáři, který je našel ukryté na nádraží, se dostala nákladním vlakem do Březnice u Příbrami, kde ji i malého chlapce do konce války skrývala její sestra.

Po osvobození zůstal MUDr. Kláček jako lékař v Terezíně, kde vypukla epidemie skvrnitého tyfu, kterým se posléze nakazil, ale nákazu přežil. Na zásah evangelického faráře Přemysla Pitry byly z uzavřeného Terezína odvezeny děti zpočátku do Prahy, kde prodělaly karanténu a odtud byly převezeny na vysídlené malé zámky v blízkosti Prahy, které sloužily jako ozdravovny pro děti z koncentračních táborů a posléze i pro německé děti ze sběrných táborů při odsunu Němců. Jana byla zařazena do ozdravovny na zámku Štířín. Přemyslu Pitrovi byl za tuto činnost po sametové revoluci udělen řád TGM a byl oceněn i organizací UNESCO.

Rodina se setkala až na konci léta 1945 a vrátila se do Oseka, kde MUDr. Josef Kláček pracoval znovu jako lékař. Jana vystudovala Pedagogickou fakultu a později i DAMU obor loutkářství. Celý svůj život zasvětila amatérskému divadlu a uměleckému přednesu. Patří v této oblasti k významným odborníkům. Od roku 1974 vede divadelní kolektiv v Krupce, který patří k významným amatérským souborům našeho kraje.

Společenské setkání s přeživšími holocaustu a se zástupci izraelského velvyslanectví, Židovských obcí, Ústeckého kraje a města Ústí nad Labem.

Židovský hřbitov Široké Třebčice

Druhou etapou, která proběhla na začátku měsíce září, se dokončily práce na židovském hřbitově v Širokých Třebčicích, kde se pokračovalo v likvidaci náletových dřevin a revitalizaci zeleně. Po dokončení těchto prací se přikročilo k postavení cca 20 náhrobních kamenů. Práce provedla firma Zdeněk Zacharda pod dozorem duchovního židovské obce Teplice panem Tomáš Pulce. Akce byla financována za laskavé finanční podpory Nadačního fondu obětem holocaustu. Všem, kteří se na těžké práci podíleli, děkujeme.

Vztyčení 25 náhrobních kamenů v Čeradicích

V měsíci září se díky finanční pomoci Nadačního fondu obětem holocaustu podařilo zajistit firmu Zdeněk Zacharda, která ve spolupráci s duchovním Židovské obce Teplice panem Tomášem Pulcem, mohla vztyčit na židovském hřbitově v Čeradicích cca 25 náhrobních kamenů, které byly postaveny na místě nálezů a některé rozlomené stély byly slepeny a ošetřeny od mechu a hlíny. Díky Obecnímu úřadu v Čeradicích jsme provedli tyto práce v plné šíři, protože Obecní úřad se postaral o vyčištění celé plochy židovského hřbitova a vysekání přístupové cesty, za což děkujeme starostce obce paní Vladimíře Chybové.

Židovský hřbitov Sobědruhy

Židovská obec Teplice děkuje Nadačnímu fondu obětem holocaustu za spolufinancování projektu realizovaného na kulturní památce Židovský hřbitov v Sobědruhách, firmě Zdeněk Zacharda za realizaci stavění náhrobnků na tomto hřbitově a duchovnímu ŽO Tomášovi Pulcovi za dohled nad celou akcí.

Návštěva velvyslance J.E. Ivo Schwarz

Velvyslanec ČR v Izraeli J.E. Ivo Schwarz navštívil Teplice. Průvodce po našem lázeňském městě mu dělali předseda ŽO pan Oldřich Látal a místopředseda ŽO pan Michael Lichtenstein.

Tovje

Roš Hašana

V neděli 13.9.2015 jsme přivítali na Židovské obci v Teplicích Nový židovský rok 5776 za účasti hostujícího chazana Dannyho Vaňka.

Shana Tova U-Metuka

Beseda se Střední ekonomickou školou v Mostě

V pondělí 22.6.2015 nás navštívila Střední ekonomická škola v Mostě s třídní učitelkou paní Zuzanou Bánokovou na židovském hřbitově v Mostě - Souši.

Studentům se věnoval duchovní židovské obce v Teplicích pan Tomáš Pulc, který přítomné seznámil s historií Židů v Mostě a okolí a též s některými židovskými tradicemi. Přítomní si prohlédli obřadní místnost, ve které je umístěna stálá expozice věnovaná historii mosteckých Židů a v druhé části si prohlédli areál hřbitova v rámci komentované prohlídky.

Fotografie byli pořízeny studenty SEŠ v Mostě.

Tovje

Náš humor

Do domu vedle početné katolické rodiny se nastěhoval Žid. Každý pátek, v den tradičního katolického půstu, když katolíci žvýkali svou neochucenou rybu, Žid griloval na zahradě hovězí steaky. Vůně masa katolické sousedy dráždila. Rozhodli se proto, že Žida obrátí na katolickou víru. Po delším přemlouvání ho vzali k faráři, aby ho pokřtíl. Farář Žida pokropil svěcenou vodou slovy: „Narodil se jako Žid, byl vychovaný jako Žid a tímto je z něj katolík.“
Přišel další pátek a katolíci nemohou věřit svým očím. Žid opět griluje. Po chvíli, co svého souseda pozorují, vidí, jak bere svěcenou vodu a kropí steak: „Narodila se jako kráva, vyrostla jako kráva a tímto je z ní ryba.“

Kněz, pastor a rabín jdou z teologické konference a zajdou si na štamprdlátko a cestou zjistí, že si všichni zapomněli peníze.
Kněz se zamyslí a říká: „Něco zkusím a když to vyjde, pije-me dnes zadarmo.“
Jde dovnitř k baru, objedná si, vypije a už je u něj číšník a chce platit.
„Já jsem ale platil při objednávání!“
„Promiňte, mám strašný fofr a nevím, kde mi hlava stojí.“
Kněz vyjde ven, vysvětlí ostatním, jak to udělal, dovnitř vejde pastor a stejným způsobem pije také zadarmo. Jako poslední jde dovnitř rabín, opět se situace opakuje, číšník se omlouvá: „Promiňte, to bude asi tím horkem, jste dneska už třetí duchovní, u kterého se mi to stalo.“
„To je možné, ale hlavně mi vraťte zpátky na tu stovku, kterou jsem vám platil!“

2015

Zprávy z představenstva

Představenstvo ŽO Teplice na svém zasedání zabývalo převážně akcemi, které byly dlouhodobě připravovány na měsíc červenec a srpen (Workcamp Sobědruhy, Široké Třebčice, Čeradice, Letov – ČUŽM), návštěvami zahraničních delegací v Teplicích, aj.)

- přípravou Vysokých svátků a Sukotu
- zpracováním grantů pro předložení NFOH
- vyhledáním zájemce o zakoupení rekreační zařízení Severka
- dokončením projektů financovaných z grantů v roce 2015
- zajištěním Týdne evropské židovské kultury v Teplicích (Týdne židovské kuchyně v Hotelu Prince de Ligne a další)
- pokračováním opravy kulturní památky Židovský hřbitov Teplice

Narozeniny členů Teplické židovské obce

pan Faerman Roman, nar. 01.07. - 57 let
 pan Miroslav Stančík, nar. 03.07. - 65 let
 pan Appel Robert, nar. 07.07. - 51 let
 pan Lederer František, nar. 11.7. - 85 let
 paní Kredlová Hana, nar. 15.07. - 58 let
 paní Kozová Lotte, nar. 19.07. - 90 let
 paní Lebovičová Sylvia, nar. 26.07. - 69 let
 paní Skočdoplová Eva, nar. 29.07. - 83 let
 pan Lebovič Michal, nar. 13.08. - 52 let
 pan Pulc Tomáš, nar. 20.08. - 46 let
 paní Becková Renata, nar. 25.08. - 37 let
 paní Becková Gabriela, nar. 01.09. - 40 let
 pan Lichtenstein Miloš, nar. 06.09. - 34 let
 pan Lichtenstein Vít, nar. 07.09. - 30 let
 pan Látal Oldřich, nar. 09.09. - 55 let
 pan Látal Samuel, nar. 09.09. - 16 let
 paní Lichtensteinová Markéta, nar. 10.09. - 33 let
 pan Látal Dominik, nar. 17.09. - 22 let
 paní Lichtensteinová Sonja, nar. 18.09. - 69 let
 Paní Faerman Šeindly, nar. 20.09. - 84 let
 paní Skálová Tereza, nar. 26.09. - 30 let

Ad mea veesrim šana přeje celá teplická židovská obec

INFORMACE PRO ZÁJEMCE O SOCIÁLNÍ SLUŽBU

ŽIDOVSKÁ OBEC TEPLICE POSKYTUJE BEZPLATNÉ ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ PODLE ZÁKONA Č.108/2006 SB. O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH SENIORŮM, KTERÍ SE NACHÁZEJÍ V NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ ČI ZDRAVOTNÍ SITUACI. ZVLÁŠTNÍ ZŘETEL JE VĚNOVÁN POTŘEBÁM OSOB PŘEŽIVŠÍCH HOLOCAUST, JEJICHŽ OSOBNÍ CÍLE VYCHÁZEJÍ ZE ŽIDOVSKÝCH TRADIC A KOŘENŮ A POTŘEBÁM OSAMĚLE ŽIJÍCÍCH SENIORŮ. BLIŽŠÍ INFORMACE MŮŽETE ZÍSKAT OSOBNĚ V KANCELÁŘI ŽIDOVSKÉ OBCE TEPLICE, LIPOVÁ 25/333, 41501 TEPLICE V ÚŘEDNÍCH HODINÁCH, NEBO TELEFONICKY NA Č.TEL. **417635073**, NEBO PROSTŘEDNICTVÍM E-MAILU NA ADRESU : poradenstvi.kehila@seznam.cz

ÚŘEDNÍ HODINY - Úterý 16.30 hod – 18.00 hod.
TERÉNNÍ SLUŽBY - PRACOVNÍ DNY od 16.30 hod.

Bc.Markéta Lichtensteinová DiS
 Sociální pracovnice ŽO Teplice

Židovské medovníky k Novému roku 5776

Židovský medovník I

Suroviny:

- 300 g mouky
- 1 lžička mletého zázvoru
- 1/2 lžičky tlučeného nového koření
- 1/2 prášku do pečiva
- 100 ml medu
- 2 vejce
- 4 lžíce pískového cukru
- 3 lžíce oleje
- 4 lžíce teplé vody

Postup přípravy:

Do odváženého množství mouky přidáme mletý zázvor, tlučené nové koření a prášek do pečiva.

V míse utřeme vejce s pískovým cukrem do pěny a přidáme olej a nahřátý med.

Do vzniklé hmoty přidáváme postupně mouku s kořením střídavě s trochou teplé vody (celkem 4 lžíce). vymícháme na jemné těsto.

Těsto roztřeme do nízké formy, posypeme oloupanými mandlemi a si hodinu pečeme v mírně vyhřáté troubě.